

RASIROM
Protejăm ceea ce contează

Aprobat:
Director General
Trocan Laurențiu

Politica anti-mită - RASIROM

Exemplar controlat	DA	X	NU	
--------------------	----	---	----	--

Elaborat	Verificat
Nume: Buta Florin	Nume: Mihailescu Veronica
Semnatura:	Semnatura:
Data: 28.06.2018	Data: 29.06.2018

Acest document este proprietatea RASIROM RA și nu poate fi reprodus sau transmis unei terte persoane fără consimțământul scris al DG. Caracterul procedurii este confidențial, intra în vigoare începând cu data aprobării ei de DG RASIROM RA și este cuprinsă în lista documentelor SMI în vigoare, iar originalul se păstrează la RM.

 RASIROM <small>Protecția cazurilor de contșază</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 2 din 17
		Nr.ex.:

CUPRINS

Introducere.....	pag.2
Termeni si definitii.....	pag.3
Scop.....	pag.5
Obiective.....	pag.5
Principii.....	pag.5
Domeniul de aplicabilitate.....	pag.6
Definirea politicii AM – Angajamente.....	pag.8
Functia de conformare anti-mita.....	pag.12
Politica de semnalare.....	pag.13
Investigatie si tratarea cazurilor de mituire.....	pag.15
Educatie si constientizare.....	pag.17
Sanctiuni.....	pag.18
Domenii sensibile.....	pag.19
Plati de facilitare.....	pag.30
Proceduri interne.....	pag.30

 RASIROM <small>Protejăm ceea ce contează</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 4 din 17
		Nr.ex.:

Introducere

Politica ANTI-MITA a RA RASIROM, denumita in continuare „Politica” si/sau „Politica AM” evidentiaza valorile si principiile etice ale organizatiei si se constituie ca un instrument de lucru care contine reguli si criterii anti-coruptie, care vor fi avute in vedere si respectate in toate activitatile regiei, atat in interiorul RASIROM, cat si in raport cu partenerii de afaceri.

Fundamentul oricarei relatii de afaceri este un mod de comportare corect din punct de vedere etic si cu respectarea legilor si normelor nationale si internationale in vigoare. Comportamentul etic responsabil bazat pe fidelitate, impartialitate, corectitudine si transparenta este unul dintre principiile componente ale succesului in afaceri ale RASIROM. In calitate de regie care promoveaza cele mai bune principii de etica in afaceri, RASIROM respecta legile statului in care isi desfasoara activitatea si solicita, atat personalului intern, persoanelor care actioneaza in numele, pentru sau in contul regiei, cat si partenerilor de afaceri, o conformare deplina la exigenetele impuse de legislatia in vigoare.

In acest context, RASIROM acorda o deosebita importanta si considera ca fiind esentiale legile care vizeaza practicile de mituire si de coruptie intre companiile private si intre companiile private si entitatile guvernamentale. Drept recunoastere a acestor cerinte si pentru a sublinia acest angajament, RASIROM a dezvoltat prezenta Politica ce se aplica atat organizatiei, cat si partenerilor externi.

In concluzie, prezentul document releva preocuparea top managementului regiei privind stabilirea, monitorizarea si revizuirea unei Politici (Politica AM) care:

- interzice orice forma de mita;
- cere conformare la legislatia anti-mita (si anti-coruptie) aplicabila organizatiei;
- este conceputa tinand cont de scopul organizatiei;
- furnizeaza un model pentru setarea, revizuirea si monitorizarea obiectivelor antimita;
- include angajamentele regiei privind indeplinirea cerintelor de conformare la legislatia si la sistemul de management anti-mita;
- incurajeaza si sprijina buna-credinta in sesizarea oricaror aspecte legate de posibilele fapte de mituire (active sau pasive), facute cu respectarea principiului responsabilitatii, garantand lipsa oricaror represalii si/sau actiuni de retorsiune
- impotriva celor care formuleaza astfel de sesizari;
- include angajamentul de imbunatatire continua a sistemului de management antimita;
- explica autoritatea si independenta functiei de conformare anti-mita;
- explica sanctiunile si consecintele neconformarii la sistemul de management antimita.

Capitolul I Termeni si Definitii

Potrivit prezentei Politici, termenii si expresiile utilizate in cuprinsul prezentului document vor avea intelesul prezentat mai jos:

- politică anti-mita desemneaza prezentul document, care contine regulile, principiile,
- directiile RASIROM in privinta combaterii mitei, ca modalitate de savarsire a infractiunilor de coruptie.
- mituire desemneaza oferirea, promiterea, darea, acceptarea sau solicitarea unui avantaj necuvenit de orice valoare (care ar putea fi financiar sau nefinanciar), direct sau indirect și independent de locație (locații), prin violarea legislației aplicabile, ca o îndemnare sau recompensare a unei persoane pentru a acționa sau a nu acționa în legătură cu performanța îndeplinirii sarcinilor acestei persoane.
- organizație (-a) / companie (-a), societate (-a) desemneaza RASIROM S.A. De asemenea, in functie de context, desemneaza partenerii, furnizorii, colaboratorii, persoane juridice.

 RASIROM <small>Protejăm casa ce contează</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 5 din 17
		Nr.ex.:

- funcție de conformare anti-mită desemnează persoana cu responsabilitate și autoritate pentru funcționarea sistemului de management anti-mită.
- personal desemnează salariații RASIROM, directori, șefi de compartimente, angajați pe durată nedeterminată, angajați sau lucrători temporari, precum și orice alți colaboratori, persoane fizice, ai regiei
- partener de afaceri desemnează parte externă cu care organizația are sau prevede să stabilească o anumită formă de relație de afaceri. Noțiunea de partener de afaceri include, dar fără a se limita la, clienți, asociații în participațiune, parteneri ai asociației în participațiune, parteneri în consorțiu, furnizori de funcții și procese externalizate, contractanți, consultanți, subcontractanți, furnizori, vânzători, consilieri, agenți, distribuitori, reprezentanți, intermediari și investitori.
- persoană publică oficială desemnează persoană care exercită o funcție legislativă, administrativă sau judiciară, printr-o numire, alegere sau succesiune sau orice persoană care exercită o funcție publică, inclusiv pentru o agenție publică sau o întreprindere publică sau orice reprezentant sau agent al unei organizații publice naționale sau internaționale sau orice candidat la o funcție publică.
- terță parte desemnează persoană sau organism care este independentă de organizație.
- conflict de interese desemnează acea situație în care interesele profesionale, financiare, familiale, politice sau personale ar putea interfera cu modul în care persoanele iau decizii în cadrul realizării sarcinilor lor pentru organizație.
- investigare preventivă rezonabilă desemnează acel proces prin care se evaluează în detaliu natura și amploarea riscului de mituire și prin care organizația este ajutată să ia deciziile referitoare la tranzacții, proiecte, activități specifice, parteneri de afaceri specifici și personal specific.
- plata de facilitare desemnează plata ilegală sau neoficială a unei sume ca rasplata pentru servicii pe care platitorul are dreptul legal să le primească fără o astfel de plată.

Capitolul II. Scopul Politicii AM

Prezenta Politică AM oferă suport sistemului anti-mită general al organizației, în acord cu cerințele de business și cu legile și regulamentele aplicabile.

Prezenta Politică precum și Politicile și procedurile elaborate se aplică întregii regii RASIROM precum și partenerilor de afaceri ai regiei.

Capitolul III. Obiectivele Politicii AM

Obiectivele prezentei Politici AM sunt:

- Prevenția, detectarea și/sau combaterea riscurilor de corupție, de la cele mai incipiente faze posibile;
- Creșterea satisfacției clienților RASIROM, prin implementarea, de către companie, a unui sistem de management anti-mită solid;
- Reducerea potențialelor costuri, daune de imagine, patrimoniale sau de orice natură, care pot fi asociate implicării, directe sau indirecte, a personalului din cadrul RASIROM sau a partenerilor de afaceri, în posibile fapte de mituire;
- Incurajarea și promovarea unei culturi organizatorice anti-mită puternice, menită să descurajeze orice potențiale fapte de mituire, atât în cadrul RASIROM, cât și în raport cu partenerii de afaceri ai regiei;
- Scăderea continuă a riscurilor de mituire, atât în cadrul organizației, cât și în raport cu partenerii de afaceri.

 RASIROM <small>Prințăm ceea ce contăm</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 6 din 17
		Nr.ex.:

Capitolul IV. Principiile Politicii AM

Prezenta Politica AM a RASIROM este structurata in jurul urmatoarelor principii:

- Implicarea activa a top managementului regiei in vederea crearii si mentinerii unui climat propice dezvoltarii unor relatii bazate pe onestitate, etica in afaceri, corectitudine, imparțialitate, profesionalism, libera concurenta, cu interzicerea oricaror fapte / acte de coruptie, atat in interiorul societatii, cat si in raport cu partenerii de afaceri;
- Toti salariatii regiei vor fi constienti si responsabili pentru fapte in legatura cu mita, in functie de rolul pe care il ocupa in companie;
- Principiul alocarii resurselor umane si financiare necesare pentru indeplinirea cerintelor sistemului de management anti-mita;
- Posibilitatile de fraudă si de mita sunt asociate, in mod direct, cu incalcari ale sistemului de management anti-mita;
- Rapoartele privind sistemul anti-mita al regiei vor fi disponibile, ca informative documentata;
- Sistemul de management anti-mita al regiei este supus unei monitorizari permanente si vor fi intreprinse masuri atunci cand rezultatele nu sunt conform asteptarilor;
- Situatiile care vor putea pune compania in pozitia de a incalca legile anti-coruptie si a celorlalte reglementari in vigoare nu vor fi tolerate.

Capitolul V. Domeniul de aplicabilitate.

Dupa ce a fost aprobată de Consiliul de Administratie al RASIROM, prezenta Politica se aplica tuturor structurilor operationale ale regiei (HR, Comercial, Economic, Tehnic etc.), tuturor activitatilor societatii, precum si tuturor salariatilor si partilor ce actioneaza în numele si /sau în contul si/ sau în interesul RASIROM, precum si partenerilor de afaceri ai societatii.

Pe cale de consecinta, toate aceste parti sunt solicitate sa citeasca acest document pe website-ul societatii RASIROM.

In vederea indeplinirii formalitatilor de publicitate fata de terti (parteneri de afaceri), prezenta Politica va fi publicata pe pagina web a regiei, respectiv www.rasirom.ro.

In interiorul organizatiei, vor avea lor traininguri specifice si programe de instruire cu salariatii regiei existenti, iar salariatii noi vor fi instiintati cu privire la Politica si sistemul anti-mita al societatii.

Prezenta Politica instituie un set de reguli si de principii care vizeaza etica in afaceri, si, deopotriva, reprezinta angajamentul ferm al regiei in vederea prevenirii si combaterii mitei, vizand, in principal, prevenirea si combaterea urmatoarelor fapte de mita, fara a se limita insa la acestea:

- mituirea in sectorul privat, intre companii, precum si mituirea unor functionari din sectorul public;
 - mituirea de către personalul organizatiei care actioneaza în numele organizatiei sau în beneficiul acesteia;
 - mituirea în sectorul public, cel privat și cel fără scop lucrativ;
 - mituirea de către organizatie;
 - mituirea de către partenerii de afaceri ai organizatiei care actioneaza în numele organizatiei sau în beneficiul acesteia;
 - mituirea organizatiei;
 - mituirea personalului organizatiei în legătură cu activitățile organizatiei;
- Orice modificare a acestui document trebuie aprobată de Consiliul de Administratie, dupa supervizarea de catre functia de conformare anti-mita.
- mituirea partenerilor de afaceri ai organizatiei în legătură cu activitățile organizatiei;
 - mituirea directă și indirectă (de exemplu, o mită oferită sau acceptată prin sau de către o tertă parte).

 RASIROM <small>Pratejim ceea ce contozim</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 7 din 17
		Nr.ex.:

Destinatarii trebuie sa respecte legile si regulamentele aplicabile, precum si procedurile si regulamentele societatii. De asemenea, ei trebuie sa prezinte si exemplifice principiile stabilite in acest document prin angajament si participare zilnica. Doar comportamentul etic responsabil poate sprijini in mod eficient succesul RASIROM.

Capitolul VI. Angajamente

6.1. Angajamentul de combatere a coruptiei – Interzicerea mitei

RASIROM nu tolerează niciun tip de mita, sub orice formă sau mod, directa sau indirecta, activa sau pasiva, savarsita nemijlocit sau prin persoane interpuse. Din aceste motive, destinatarii acestei politici trebuie sa adopte o conduita etica ireprosabila in afaceri si sa se comporte astfel incat sa nu apara dependente personale sau obligatii personale, care pot genera fapte de coruptie, respectiv de mituire. In acest sens, este interzisa oferirea, promiterea, darea de bani sau de alte bunuri, direct sau indirect, personalului din cadrul RASIROM, in scopul influentarii adoptarii unei anumite decizii sau indeplinirii indatoririlor pe care aceste persoane le au. Personalului RA RASIROM si partenerilor de afaceri le este interzis sa pretinda, pentru sine ori pentru o alta persoana, direct sau prin persoane interpuse, bani, bunuri sau orice alte avantaje, in exercitarea atributiilor de serviciu sau a obligatiilor contractuale pe care le au. In cadrul RASIROM sunt interzise orice plati de facilitare, acestea fiind fapte de mita si considerate ca avand consecinte deosebit de grave. Partenerii de afaceri ai RA RASIROM trebuie sa asigure respectarea principiilor si angajamentelor mai sus enuntate, in conditii de rezonabilitate si proportionalitate, prin sisteme de control corespunzatoare. In raporturile cu partenerii de afaceri ai organizatiei, salariatilor RASIROM le este interzis sa ofere, sa promita sau sa pretinda bani, bunuri sau alte beneficii (inclusiv membrilor familiilor acestora, rudelor prin alianta, partenerilor lor), in afara relatiilor comerciale si institutionale normale, in contextul in care banii, bunurile sau beneficiile oferite sau pretinse au scopul obtinerii unor avantaje injuste.

6.2. Angajamentul de a respecta legea – conformarea la legislatia anti-mita aplicabila regiei

In conformitate cu prezenta Politica, Destinatarii acesteia se angajeaza sa respecte legile si regulamentele in vigoare ale statului in care compania isi desfasoara activitatea. Nicio relatie comerciala nu va fi inceputa sau continuata cu o persoana care nu intentioneaza sa respecte acest principiu.

Potrivit prezentei Politici, se intelege ca prin legislatie anti-mita se au in vedere toate acele acte normative care contin prevederi, referiri, trimiteri, definitii si/sau incriminari, sanctiuni, directe sau indirecte, cu privire la fapte de dare si/sau luare de mita, precum si la alte infractiuni savarsite prin dare si/sau luare de mita.

In acest sens, este necesara o informare proportinala, rezonabila si o constientizare permanenta, la nivelul fiecarui si tuturor salariatilor RASIROM, precum si a partenerilor de afaceri, cu privire la cadrul legislativ conform "**Lista cu documente normative aplicabile domeniului solicitat, in vigoare**":

Avand in vedere respectarea principiului proportionalitatii, in cadrul proceselor de constientizare se va avea in vedere cresterea nivelului de reprezentare, la nivel mental individual, a gradului ridicat de pericol social prezentat de astfel de actiuni, a faptului ca acestea sunt incriminate penal intr-un spectru larg de acte normative, avand un nivel ridicat de sanctiune. De asemenea, procesele de constientizare vor avea drept scop cresterea gradului de reprezentare, la nivel mental individual, a consecintelor deosebit de grave pe care astfel de fapte le pot avea asupra imaginii regiei, a prestigiului, independentei si impartialitatii acesteia.

6.3. Angajamentul de a defini datele contabile

Datele si informatiile contabile prezinta o importanta deosebita in activitatea organizatiei.

 RASIROM <small>Protejăm ceea ce contează</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 8 din 17
		Nr.ex.:

In acest sens, persoanele din cadrul departamentului de contabilitate, in cadrul indatoririlor lor si in limitele autoritatii ce le-a fost conferita, se vor asigura ca fiecare tranzactie este :

- legitimă, corectă, autorizată si poate fi verificată;
 - inregistrată corect si în mod corespunzator, astfel încât sa permită verificarea procesului decizional, de autorizare si de executare;
 - susținută de documente care sa permita, în orice moment, verificarea caracteristicilor si motivelor tranzactiei si identificarea persoanelor care au autorizat, efectuat, inregistrat si verificat tranzactia.
- Regia are controale financiare care vizeaza modalitatea de derulare a tranzactiilor financiare si care vizeaza legalitatea, conformitatea, acuratetea si completitudinea acestora. Aceste controale financiare au scopul de a manageria riscurile de coruptie care pot interveni.
Personalul intern si partenerii de afaceri ai RASIROM trebuie sa respecte aceste principii.

6.4. Angajamentul vizand imbunatatirea continua a sistemului de management anti-mita

Sistemul de management anti-mita al regiei trebuie sa reflecte, in mod fidel, cerintele de business, procedurile, structura organizatorica, obiectivele precum si contextul in care societatea isi desfasoara activitatea. Acestea pot suferi modificari ca urmare a redefinirii intereselor de business, schimbarilor tehnologice, contextului politic, sau a altor factori interni si/sau externi. De aceea, pentru mentinerea eficacitatii sistemului de management anti-mita este esential ca acesta sa fie revizuit si actualizat cu regularitate, ca parte a reorganizarii managementului, astfel incat sa existe garantii suficiente ca noile informatii sunt documentate, iar procesele sistemului de management anti-mita sunt revizuite si actualizate.

In acest sens, compania va proceda, in mod continuu, la imbunatatirea sustenabilitatii, a cadrului adecvat si a eficientei sistemului anti-mita, a functiei de conformare anti-mita, prin monitorizarea, evaluarea, setarea (definirea si, dupa caz, redefinirea) obiectivelor precum si a procedurilor subsecvente, a resurselor, capacitatilor si mecanismelor de management. Aceasta se va realiza, in principal, prin urmatoarele tipuri de actiuni:

- Monitorizarea continua a proceselor si a factorilor de schimbare (new risk scenarios) ca urmare a rezultatelor auditurilor;
- Mentinerea si imbunatatirea sistemului anti-mita;
- Actualizarea continua a documentelor si inregistrarilor, in functie de redefinirea obiectivelor, a amentinarilor si/sau a altor factor interni si externi;
- Toate actualizarile/imbunatarile hotarate ale proceselor sau actiunilor necesare pentru imbunatatirea sistemului anti-mita trebuie comunicate si aprobate de managementul regiei, fiind supervizate in prealabil de Responsabilul de Conformare Anti-Mita, pentru a se analiza daca riscurile sau elemente de risc au fost evaluate corect, inainte ca modificarile sa fie implementate efectiv;
- Documentarea imbunatatirii/actualizarii sistemului de management anti-mita.

Capitolul VII. Functia de conformare anti-mita

In conformitate cu prevederile prezentei Politici, in cadrul organizatiei exista o functie de conformare anti-mita, fiind desemnata in acest sens o persoana cu responsabilitate, independenta si autoritate pentru functionarea sistemului de management anti-mita, denumita Responsabil Conformare Anti-Mita.

Functia de conformare anti-mita prin Responsabilul Conformare Anti-Mita supervizeaza conceperea si implementarea de catre organizatie a sistemului anti-mita, furnizeaza consiliere si indrumare personalului, referitor la sistemul de management anti-mita si aspectele asociate mitei, se asigura ca sistemul de management anti-mita este conform, raporteaza performanta sistemului de management anti-mita catre organul de conducere.

Persoana care ocupa postul de Responsabil de conformare Anti-Mita este independenta, regula potrivit careia, in activitatea sa, este independenta fata de organizatie si chiar fata de organele ierarhic superioare, fiind obligata sa respecte numai legea, politica si procedurile anti-mita.

 RASIROM <small>Protegem ceea ce contineam</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 9 din 17
		Nr.ex.:

In acest sens, se interzice orice amestec inadecvat sau nejustificat in activitatea Responsabilului de Conformare Anti-Mita, iar deciziile, sesizarile, rapoartele acestora nu pot fi supuse revizurii de catre alte organe ale societatii.

Orice sesizare, acuzație, plangere, sesizare îndreptate impotriva Responsabilului Conformare Anti-Mita trebuie solutionate cu celeritate si in mod echitabil, in cadrul unei procedurii corespunzatoare. Orice astfel de demers trebuie sa dea dreptul persoanei care indeplineste functia de Responsabil Conformare Anti-Mita sa se apere. In toate situatiile, in prealabil oricarei cercetari, trebuie sa se stabileasca daca sesizarea, acuzația, plangerea are legatura cu activitatea Responsabilului Conformare Anti-Mita si daca aceasta prezinta indiciile unei actiuni de retorsiune ca urmare a unei investigatii, cercetari, raport intocmite de Responsabilul Conformare Anti-Mita. In principiu, examinarea unor astfel de sesizari are caracter confidential, cu exceptia cazului in care persoana in cauza solicita contrariul.

Autoritatea persoanei care ocupa postul de Responsabil Conformare Anti-Mita desemneaza posibilitatea Responsabilului Anti-Mita sa obtina, si obligatia corelativa a celorlalte persoane sa prezinte orice informatie, document, registru etc. solicitat de catre aceasta, independent de pozitia ierarhica a acestor din urma persoane in cadrul organizatiei. Este interzisa fiecarei si oricarei persoane din cadrul organizatiei sa refuze prezentarea de date si informatii catre Responsabilul de Conformare Anti-Mita, pe motive care tin de lipsa de subordonare potrivit ierarhiei interne din cadrul regiei.

Capitolul VIII. Politica de semnalare

RASIROM incurajeaza respectarea principiilor stabilite in acest document prin promovarea unei culturi deschise a societății ce nu permite nici o forma de represalii impotriva celor ce semnaleaza posibile încălcări sau suspiciuni de încălcări ale prevederilor prezentei Politici. Principiile care guverneaza protectia persoanelor care semnaleaza abateri sunt:

- principiul preeminentei interesului public, conform căruia, ordinea de drept, integritatea, imparțialitatea sunt respectate și promovate de companie;
- principiul preeminentei interesului organizatiei in detrimentul intereselor private si/sau de grup, conform caruia, valorile regiei, respectiv: integritatea, imparțialitatea, etica in afaceri – sunt respectate, aparate, promovate de companie si orice incalcare a acestora, echivaleaza o incalcare grava a culturii etice a RASIROM;
- principiul responsabilitatii, conform căruia orice persoana care semnalează incalcare ale Politicii, regulamentelor sau procedurilor este datoare sa sustina sesizarea, in masura in care este posibil, cu date sau indicii privind fapta savarsita;
- principiul nesanctionarii abuzive, conform caruia nu pot fi sanctionate persoanele care reclama ori sesizeaza incalcare ale Politicii, direct sau indirect, prin aplicarea unei sanctiuni inechitabile si mai severe pentru alte abateri disciplinare;
- principiul bunei conduite, conform caruia este ocrotit si incurajat actul de semnalare cu privire la fapte de incalcare a Politicii sau a procedurilor, cu scopul de a spori capacitatea organizatiei de evaluare si imbunatatire a sistemului de management anti-mita;
- principiul bunei-credinte, conform caruia este ocrotita persoana care a făcut o sesizare, convinsă fiind de realitatea starii de fapt sau ca fapta constituie o încălcare a Politicii, a procedurilor si/sau a legii.

In acest sens, orice angajat, partener, colaborator, partener de afaceri al societatii trebuie sa raporteze imediat orice solicitare directa sau indirecta de a obtine plati, bunuri, calatorii, asistenta personala sau alte beneficii pentru o persoana sau rudele sale sau un alt beneficiar, in conformitate cu procedura de semnalare existenta, care poate fi obtinuta accesand adresa : ethics@rasirom.ro

Destinatarii ce au suspiciuni sau au cunostintă de incalcare ale prezentei Politici sau ale oricarui regulament RASIROM sau încălcări ale legilor si reglementărilor anticoruptie, trebuie sa le raporteze

 RASIROM <small>Protejăm ceea ce contează</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 10 din 17
		Nr.ex.:

folosind canalele si instrumentele existente, in conformitate cu procedurile ce au fost emise si publicate pe website-ul societatii.

Nimeni nu poate fi concediat, suspendat sau discriminat la locul de munca, in nici un fel, ca o consecinta a transmiterii cu buna-credinta a oricarei raportari referitoare la incalcarea regulamentelor RASIROM. In acest sens, se instituie in sarcina acestor persoane o prezumtie de buna-credinta, pana la proba contrara.

Societatea garanteaza anonimatul semnalantului si isi rezerva dreptul de a lua măsurile adecvate impotriva oricarei persoane ce foloseste amenințări sau represalii impotriva celor ce au transmis semnalări referitoare la aceasta Politica. Daca prezenta Politica a fost incalcata, societatea va aplica sanctiunile impuse de sistemul disciplinar al organizatiei, in conformitate cu contractele individuale si/sau colectiva de munca existente, cu procedurile, legile si reglementarile aplicabile.

De asemenea, societatea va analiza inclusiv sesizarile anonime, daca acestea respecta principiul responsabilitatii, astfel cum acesta a fost definit in preambulul prezentului Capitol.

In cazul in care din investigatiile derulate de companie rezulta indicii temeinice privind savarsirea unor infractiuni de dare si/sau luare de mita, societatea va raporta aceasta catre organele statului competente in acest sens.

Capitolul IX. Investigarea si tratarea cazurilor de mituire

Investigarea si raportarea cazurilor de mituire constituie o componenta majora a sistemului de management anti-mita.

RASIROM va investiga, in limitele prevazute de legea nationala, orice caz de mituire. In investigarea cazurilor de mituire, compania are in vedere urmatoarele principii:

- independenta persoanelor care investigheaza. Investigarea cazurilor de mituire poate fi efectiva numai in conditiile in care aceasta este realizata de persoane independente.
 - puterea adecvata a investigatorilor desemneaza faptul ca, prin delegarea de autoritate, persoanele desemnate sa investigheze fapte de mituire trebuie sa beneficieze de autoritate si de acces la informatiile din cadrul regiei; De asemenea, compania cere cooperarea din partea personalului relevant in cadrul investigatiei;
 - alocarea de resurse desemneaza faptul ca, in vederea derularii investigatiei, compania alocă persoanelor desemnate cu efectuarea investigatiei, resursele necesare.
 - confidentialitate, desemneaza faptul ca, actiunile de investigare se vor derula cu respectarea confidentialitatii informatiilor si datelor obtinute.
 - profesionalism, ceea ce inseamna ca, pe cat posibil, investigatorii trebuie sa fie persoane cu calificare juridica sau persoane care au constinte temeinice privind legislatia anti-mita in domeniu. Aceste persoane trebuie sa poata analiza, cu limitele impuse de legislatia in vigoare, procesul mitei, si anume: sursa miturii, felul miturii, sursa platii, destinatarul platii, motivele mitei, circumstantele savarsirii faptei, existenta unui abuz de putere etc. (orice alta evidenta posibila).
 - raportarea catre Responsabilul Conformare Anti-Mita, ceea ce inseamna faptul ca, persoanele desemnate cu derularea investigatiei vor raporta, in fiecare faza, stadiul si rezultatul acesteia, catre Responsabilul de Conformare Anti-Mita.
 - respectarea legii, ceea ce desemneaza faptul ca, persoanele desemnate sa efectueze investigatia nu se vor putea substitui, in niciun caz si sub nicio imprejurare, organelor de cercetare sau de urmarire penala. In toate fazele investigatiei, se va tine cont de respectarea legii, a drepturilor legale, dreptul la viata privata, a secretului corespondentei etc. in privinta persoanelor investigate. Toate cercetarile, informatiile si documentele vor fi procurate numai din surse oficiale si publice.
- In derularea investigatiei, vor fi avute in vedere urmatoarele:
- cercetarea unor antecedente ale persoanei in cauza;
 - analiza faptei de mituire supusa investigatiei;

 RASIROM <small>Protejează ceea ce contează</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 11 din 17
		Nr.ex.:

- interviuri cu persoanele implicate (interni sau parteneri de afaceri), care ar putea furniza informatii relevante;
- examinarea de documente;
- investigatii financiare;
- asigurarea confidentialitatii persoanelor intervievate;
- colectarea informatiilor;
- interviuarea persoanei investigate, cu respectarea prevederilor legale in materie, respectiv procedura cercetarii disciplinare prealabile, in conditiile, termenele si criteriile cuprinse in Legea nr.53/2003, republicata cu modificarile si completarile ulterioare – Codul muncii;
- expunerea concluziilor investigatiilor;
- raportarea concluziilor catre Responsabilul cu Conformare Anti-Mita.

In cazul in care, pe parcursul derularii investigatiei, se constata ca demersurile efectuate intra in conflict cu legea sau sunt incompatibile cu orice alte proceduri de drept public, investigatia va inceta imediat, urmand ca neconformarea sa fie documentata si motivata in mod corespunzator.

In cazul in care, in urma investigatiilor derulate, se constata ca exista indiciile temenice privind savarsirea unei infractiuni de mita sau o suspiciune rezonabila, aceasta va fi raportata imediat, de catre Responsabilul cu Conformarea Anti-Mita, organelor statului abilitate in acest sens.

Capitolul X. Educatie si constientizare

Destinatarii prezentei Politicii AM au obligatia de a cunoaste si a se conforma cu prevederile acestui document si legile anticoruptie in vigoare, astfel incat acestia sa poata lua decizii responsabile si sa aiba o abordare adecvata a oricarui risc de coruptie ce poate aparea in timpul desfasurarii atributiilor lor.

RASIROM sprijină si promovează educatia adecvată si programele de constientizare. In acest sens, pentru partenerii de afaceri externi, prezenta Politica va fi publicata spre consultate pe pagina web a societatii www.rasirom.ro.

In mediul intern, Politica AM a regiei va fi comunicata catre toti angajatii si va fi adaugata pe serverul regiei, intr-un format care este relevant si accesibil.

Comunicarea si activitatile de training au scopul de a garanta familiarizarea cu legile si reglementările anticoruptie locale si internationale, continutul acestui document, si toate celelalte initiative intreprinse la adresa problematicei anti-mita. Activitatile de training se vor adresa angajatilor identificati in baza atributiilor in cadrul societatii si expunerii lor aferente riscului la coruptie, in baza analizei de risc efectuate.

De asemenea, prezenta Politica AM va fi inclusa in programul general de constientizare a salariatilor cu privire la sistemul de management anti-mita.

Capitolul XI. Sanctiuni

RASIROM nu va intreprinde nicio actiune menita sa incalce principiile expuse in prezenta Politica precum si legile si reglementarile legale in vigoare in materie de antimita si anti-coruptie. Daca, in schimb, un Destinatar al acestei Politici se va face vinovat de o astfel de incalcare, RASIROM aplica sanctiunile prevazute de catre sistemul legal si/sau conventional (statutar, contractual) aplicabil.

In cazul personalului intern, neconformarea la Politici AM a regiei si la procedurile specifice este considerata abatere disciplinara deosebit de grava, susceptibila de a fi sanctionata, in functie de contextul savarsirii, cu desfacerea disciplinara a contractului individual de munca. Aceasta nu exclude, de plano, posibilitatea angajararii raspunderii patrimoniale sau penale a persoanei vinovate, in cazul in care fapta savarsita a produs prejudicii regiei sau imbraca forma unei infractiuni.

In cazul partenerilor de afaceri externi, incalcare sistemului de management anti-mita, respectiv a prevederilor Cap. XIII, conduce la denuntarea imediata a raporturilor contractuale.

 RASIROM <small>Protejăm ceea ce contază</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 12 din 17
		Nr.ex.:

Capitolul XII. Domenii sensibile

Destinatarii trebuie să respecte principiile prevazute in prezenta Politica, regulamentele interne, precum si principiile de mai jos, care permit gestionarea eficienta a domeniilor supuse riscurilor contingente. Aceste masuri duc la o definire a unui sistem organizational, de management si control ce previne posibile practici de coruptie, in general, si de mituire, in mod particular.

In toate situatiile, RASIROM verifica experienta si calificarea tehnica a diferitilor parteneri de afaceri precum si a persoanelor care actioneaza in numele, in contul sau in interesul societatii sau are relatii de afaceri cu organizatia, si le solicita acestora sa declare ca nu sunt subiectul niciunei cercetari sau decizii judecatoresti, res judicata, referitoare la practici de coruptie.

In acelasi timp, monitorizarea interdictiei privind practicile de coruptie este fundamentală si in mod special importanta in urmatoarele domenii, considerate ca fiind sensibile:

12.1. Interni si terti care actioneaza in numele si in contul sau in interesul RASIROM

Selectarea persoanelor fizice sau juridice care actioneaza in numele si in contul sau in interesul RASIROM va avea drept cerinta minima, stipulata in mod expres, sub forma unei clauze contractuale, in cuprinsul documentelor care emana de la societate, obligatia acestora de a respecta principiile statuate in prezenta Politica. Nerespectarea acestei clauze va da dreptul regiei sa denunte imediat si in mod unilateral raportul contractual preexistent. In sensul celor de mai sus, toti acesti mandatar si, in general, orice tert care actioneaza in numele, in contul sau in interesul societatii vor fi identificati si selectati cu respectarea principiilor impartialitatii, autonomiei si independentei. La selectia acestora, societatea va evalua competenta, reputatia, independenta, atributiile organizationale si capacitatea acestora de a indeplini, in mod corespunzator si la timp, obligatiile contractuale si sarcinile ce le-au fost alocate. Un element important in evaluarea acestor persoane va consta in verificarea, in conditii de rezonabilitate si din surse publice si oficiale, a implicarii acestora in fapte de coruptie, fiind aplicabile interdictiile specifice furnizorilor, stipulate la pct.12.3. din prezentul document. Se intelege ca existenta unei condamnari penale pentru savarsirea unor fapte de luare sau dare de mita, in persoana furnizorului, fie ca acesta este o persoana particulara, fie care este o intreprindere, este incompatibila cu calitatea de partener al RASIROM. In acest sens, nicio relatie comerciala nu va fi demarata cu o astfel de persoana, iar in cazul in care aceasta exista, va fi denuntata imediat. Partenerii de afaceri, persoane fizice si/sau juridice care colaboreaza cu societatea trebuie instiintati, in mod prealabil, cu privire la aceste aspecte.

Toti consultantii, colaboratorii, partenerii care deservesc compania vor actiona intotdeauna, fara nicio exceptie, cu integritate si diligenta, in deplina conformitate cu toate principiile de corectitudine si legalitate prevazute in prezenta Politica precum si in orice alta procedura a RASIROM.

12.2 Furnizori

In realizarea obiectului de activitate al regiei, RASIROM se bazeaza pe furnizori, care trebuie sa indeplineasca cerintele de integritate si corectitudine profesionala recunoscute de RASIROM.

In acest sens, relatiile comerciale cu furnizorii se bazează pe urmatoarele principii:

- Relatiile cu furnizorii trebuie sa fie realizate in conformitate cu procedurile existente ale regiei;
- Furnizorii sunt alesi numai in baza unui proces de selectie preliminară, conform procedurii de selectie a furnizorilor;
- Desemnarea furnizorilor cu care se vor perfecta contractele se va face numai in baza procedurilor regiei;
- RASIROM examineaza si verifica experienta si capacitatea tehnica a acestor furnizori, iar pentru anumite valori contractate, conform procedurilor interne, le solicita acestora sa depuna documente (cazier judiciar sau extras din Oficiul Registrului Comertului) din care sa rezulte ca nu au suferit condamnari penale pentru fapte de coruptie;

Urmatoarele fapte, expuse mai jos, sunt considerate incompatibile cu calitatea de furnizor al RASIROM.

 RASIROM <small>Protejem ceea ce obtinam</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 13 din 17
		Nr.ex.:

12.3. Lista activitatilor considerate ilicite in conformitate cu procedurile RASIROM:

- activitati ilicite in sfera relatiilor cu autoritatile publice (frauda impotriva Statului sau altor agentii guvernamentale; furt din foderile publice; frauda in scopul de a obtine finantare publica; mita)
- infractiuni referitoare la falsificarea banilor, monezilor, timbre fiscale etc;
- reprezentare eronata a conturilor contabile ale regiei; fals in declaratiile financiare ale regiei; obstructionarea de audituri financiare; formare fictiva a capitalului; cerere frauduloasa de restituire a taxelor;
- infractiuni comise cu scopuri teroriste si impotriva ordinii democratice;
- infractiuni impotriva libertatii individuale;
- infractiuni abuzive impotriva concurentei de piata;
- infractiuni impotriva persoanei (omor, omor prin neglijenta, vatamari grave si foarte grave) savarsite prin incalcarea regulilor de siguranta si sanatate la locul de munca;
- infractiuni legate de spalarea banilor;
- infractiuni legate de crima organizata;
- infractiuni impotriva industriei si comertului si privitoare la incalcarea drepturilor de autor;
- infractiuni legate de IT
- Contractele se realizeaza in scris, in conformitate cu procedurile regiei, si contin, pe langa clauzele generale potrivit naturii contractului, si clauze specifice ce au rolul sa intareasca respectarea de catre partenerul contractual a angajamentelor anti-mita asumate de RASIROM. Acolo unde procedurile interne nu prevad obligativitatea intocmirii unor contracte in forma scrisa, decontarea cheltuielilor catre furnizor se va face numai pe baza de documente justificative, verificate si aprobate;
- Pe durata colaborarii, furnizorilor li se solicita sa intreprinda un comportament de afaceri consecvent cu principiile RASIROM, incalcarea acestor principii ducand la denuntarea imediata a contractului;
- Orice plata si toate platile facute catre furnizori trebuie sa permita verificarea consistentei serviciilor cu prevederile contractuale precum si prestarea acestora.
- Rezultatul procesului de selectie, documentatia contabila si documentele referitoare la contractele facute cu furnizorii trebuie sa fie inregistrate si arhivate in conformitate cu regulile RASIROM.

12.4. Clienti

Satisfacerea nevoilor, intereselor si asteptarilor clientilor RASIROM reprezinta o preocupare esentiala si continua a regiei. In abordarea clientilor si tratarea necesitatilor acestora, personalul regiei trebuie sa dea dovada de o maxima diligenta si sa actioneze conform celor mai bune uzante comerciale in acest sens.

RASIROM isi impune serviciile pe piata relevanta prin calitate, profesionalism si inovatie, in acord cu regulile si principiile liberei concurente si, pe cale de consecinta, solicita Destinatarii acestei Politici sa se abtina de la orice act sau fapt care ar putea conduce la o denaturare a concurentei, in special la practicile neloiale de atragere a clientelei, care pot fi realizate inclusiv prin oferirea / primirea de mita.

In vederea garantarii transparentei si imparțialitatii RASIROM in procedurile de lucru cu Clientii, este necesara conformarea la urmatoarele cerinte:

- Toate contractele cu Clientii RASIROM vor fi redactate in scris, cu respectarea stricta a regulilor de contractare indicate in procedurile societatii;
- Personalul RASIROM trebuie sa aplice, in colaboarea cu Clientii, cele mai bune principii etice in afaceri. In acest sens, este strict interzis pentru personalul regiei cu atributii in acest sens, sa pretinda Clientilor regiei, bani, bunuri sau alte avantaje, indiferent de natura acestora, pentru a le facilita accesul la vreunul dintre serviciile oferite de RASIROM. De asemenea, personalului regiei care intra in contact direct cu Clientii, ii este interzis sa ofere sau sa promita bani, bunuri sau alte avantaje, independent de natura acestora, cu scopul de a atrage clientela.

 RASIROM <small>Proieșim ceea ce contază</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 14 din 17
		Nr.ex.:

12.5. Relatiile cu persoanele publice oficiale si cu administratia publica.

In relatia cu persoanele publice oficiale si cu administratia publica (instituti publice, agentii ale statului, companii si/sau intreprinderi in care statul are calitatea de actionar / asociat unic sau majoritar), Destinatarii trebuie sa se abtina de la orice acte sau omisiuni ce pot reprezenta acte de coruptie si, in special, mita.

Reprezentantii regiei trebuie sa pastreze o evidenta documentata a raporturilor contractuale pe care RASIROM le are cu instituti sau agentii ale statului.

Orice cerere facuta de catre o persoana publica oficiala, direct sau prin persoane interpuse, in vederea obtinerii unei plati, bunuri, calatorii, asistenta personala sau alte beneficii in favoarea sa sau a membrilor familiei sale, a rudelor prin alianta sau a partenerilor, in scopul facilitarii, inlesnirii sau derularii anumitor activitati ale regiei, trebuie raportata imediat catre Responsabilul de Conformare Anti-Mita.

Orice potential beneficiu care urmeaza sa fie acordat unei institutii, agentii sau intreprinderi publice, in cadrul unor campanii de marketing sau in scop filantropic, trebuie sa fie raportat in prealabil Resonsabilului de Conformare Anti-Mita. In toate situatiile, nu se va intreprinde niciun astfel de demers fara o analiza de risc prealabila vizand expunerea regiei la fenomene de coruptie. In cadrul acestei analize de risc, se vor depune diligentele necesare pentru a stabili, printre altele, nu numai daca compania are dreptul, potrivit legii, sa ofere, dar si daca institutia, agentia sau intreprinderea in cauza are dreptul sa primeasca, potrivit legii.

12.6. Cadouri, ospitalitate si beneficii similare

Compania acorda cadouri si suporta cheltuieli de ospitalitate si/sau similare doar pentru motive institutionale, comerciale si de marketing, in conformitate cu procedurile organizatiei si intotdeauna in acord cu reglementarile legale in vigoare, practicile comerciale (acolo unde acestea exista) si in concordanta cu normele/codurile/politicile partenerilor cu care are relatii.

Cadourile si cheltuielile de ospitalitate trebuie gestionate in conformitate cu prevederile procedurilor interne specifice ale regiei. RASIROM nu depaseste practicile de afaceri obisnuite atunci cand acorda aceste „gratuitati” si nu permite nicio forma de cadou ce poate fi interpretata ca fiind incurajarea, sau, dimpotriva, omiterea unei/unor activitati specifice referitoare la RASIROM.

Contabilitatea si documentele de autorizare referitoare la cadouri si la cheltuieli oferite de companie trebuie depuse, inregistrate si arhivate in conformitate cu regulile regiei.

In ceea ce priveste persoanele publice oficiale, RASIROM interzice acordarea catre acestea de cadouri sau alte bunuri, suportarea oricaror cheltuieli de ospitalitate, chiar si avand o valoare moderata.

Pentru situatia de mai sus, in cazuri exceptionale, se pot solicita derogari, care trebuie temeinic justificate si adresate catre Chief Executive Officer. Nicio derogare nu este permisa, in niciun caz si sub nicio motivatie, in situatia in care aceste cadouri si cheltuieli de ospitalitate nu au legatura cu relatii institutionale normale, comerciale, de marketing si de protocol sau care tin de desfasurarea obisnuita a activitatii de afaceri, si care pot crea impresia, in orice fel, ca au drept scop oferirea sau cumpararea de beneficii nedatorate.

Personalului intern din cadrul RASIROM nu ii este permis sa accepte cadouri sau orice alt beneficiu, cu exceptia unor obiecte de mica insemnatate, destinate activitatilor promotionale (pixuri, calendare, agende etc. continand logo-ul regiei de la care au fost primite), in cadrul relatiilor normale de afaceri.

Angajatii care primesc propuneri privind beneficii sau gratuitati, cu exceptia celor mentionate la paragraful anterior, trebuie sa informeze imediat Responsabilul de Conformare Anti-Mita.

12.7. Sponsorizari si promotii

RASIROM intreprinde activitati promotionale si de sponsorizare in vederea cresterii recunoasterii numelui si prestigiului regiei. Destinatarii garanteaza ca scopul urmarit este doar cel declarat.

 <p>RASIROM Profesim ceea ce contază</p>	<p>Politica anti-mita</p>	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 15 din 17
		Nr.ex.:

Activitatile promotionale si cele de sponsorizare trebuie gestionate in conformitate cu procedurile interne specifice ale regiei, urmarind, in special, urmatoarele criterii:

- RASIROM identifica un tert care poate dezvolta activitati promotionale si de sponsorizare si ce indeplineste criteriile de integritate si corectitudine profesionala.

Contractele se redacteaza in scris si vor respecta cerintele prevazute pe pagina de web regiei www.rasirrom.ro

In situatia in care persoana sponsorizata are relatii de afaceri cu compania, se vor analiza tipurile de relatii de afaceri existente, natura si obiectul acestora, astfel incat sa fie eliminat orice risc cu privire la o potentiala cauza ilcita sau imorala a sponsorizarii. In situatia in care exista suficiente indicii cu privire la o posibila fapta ilegala, asimilata coruptiei, actiunea de sponsorizare va fi intrerupta imediat, fiind sesizat Responsabilul de Conformare Anti-Mita.

In toate cazurile, documentele contabile si documentele referitoare la contractele incheiate cu tertii trebuie depuse, inregistrate si arhivate in conformitate cu regulile regiei.

12.8. Donatii, mecenate si alte acte cu titlu gratuit (liberalitati)

RASIROM poate sprijini activitati caritabile in beneficiul unor persoane fizice si juridice, institutii private si publice si asociatii, in vederea sprijinirii de proiecte, din ratiuni pur umanitare sau in urmarirea obiectivelor institutionale ale beneficiarilor.

Donatiile, mecenatele si orice alte acte cu titlu gratuit (liberalitati) trebuie gestionate cu prevederile procedurilor interne specifice ale regiei.

In derularea acestor activitati se va tine cont, in special, de urmatoarele criterii:

- Beneficiarii unor astfel de liberalitati sunt selectati de persoane cu autoritate delegata, in baza unei analize impartiale, tinand cont de necesitatile persoanelor respective.
- Analizele si alegerea beneficiarilor, documentele contabile si documentele referitoare la contracte incheiate cu acestia trebuie depuse, inregistrate si arhivate in conformitate cu regulile regiei;
- Contractele se vor redacta intotdeauna in scris, si vor avea inserate in cuprinsul acestora o declaratie a destinatarului ca este beneficiarul real al fondurilor.

12.9. Resurse Umane

Procesul de selectie si de recrutare din cadrul Departamentului de Resurse Umane respecta principiile generale care guverneaza legislatia muncii, respectiv principiile nediscriminarii, egalitatii de tratament, impartialitatii absolute, autonomiei si evaluarii independente, care garanteaza ca decizia finala are ca rezultat selectarea persoanelor celor mai calificate pentru a detine pozitia respectiva.

Procesul de angajare trebuie gestionat cu respectarea procedurilor interne specifice ale regiei.

In conformitate cu prevederile Procedurii, candidatii trebuie sa declare:

- orice relatie pe care o au cu persoane publice oficiale;
- daca exista actiuni judiciare incepute sau finalizate impotriva lor, inclusiv hotarari judecatoresti definitive;
- orice actiune penala in care sunt implicati, si calitatea lor in acestea;

Pentru intregul sau personal, dar si pentru personalul care urmeaza sa fie angajat, compania impune:

- personalul existent sa se conformeze la prezenta Politica AM si la sistemul de management anti-mita. Conformarea la Politica AM si la sistemul de management antimita reprezinta o conditie de angajare pentru noul personal. Aceasta conformare da dreptul regiei sa ia masuri disciplinare impotriva persoanelor care nu vor respecta Politica si/sau sistemul de management anti-mita;
- dupa o perioada rezonabila de la inceperea serviciului, personalul primeste un exemplar din politica anti-mita, i se permite accesul la aceasta si beneficiaza de instruire referitoare la aceasta politica;
- personalul trebuie instiintat cu privire la faptul ca, potrivit prezentei Politici, faptele de neconformare la sistemul de management anti-mita si la prezentul document, sunt considerate

 RASIROM <small>Protejeaza ceea ce conteaza</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 16 din 17
		Nr.ex.:

abateri disciplinare grave si pot fi sanctionate cu desfacerea disciplinara a contractului individual de munca. De asemenea, atat personalul regiei cat si candidatii trebuie sa cunoasca faptul ca RASIROM dispune de procedurile necesare in vederea sanctionarii persoanelor care incalca Politica si/sau sistemul de management anti-mita;

- personalul nu va fi supus represariilor sau oricarei actiuni de retorsiune, discriminarii sau actiunilor disciplinare (de exemplu: amenintari, izolare, retrogradare, intarzierea promovarii, transfer, concediere, intimidare, victimizare si alte forme de hartuire) pentru:

a. refuzul de a lua parte la sau respingerea oricarei activitati despre care a considerat in mod rezonabil ca reprezinta un risc de mituire mai mare decat cel considerat ca fiind scazut, care nu a fost diminuat de organizatie;

b. formularea de ingrijorari sau raportarea, cu buna-credinta sau din motive rezonabile si cu respectarea principiului responsabilitatii, a unor fapte reale sau suspectate de mituire sau incalcare a politicii anti-mita sau a sistemului de management anti-mita (cu exceptia cazului in care persoana a participat la incalcare sistemului);

Salariatii RASIROM trebuie sa declare imediat ce iau la cunostinta, despre orice ancheta si/sau investigatie penala (in faza de cercetare sau de urmarire penala, sau in faza de cercetare judecatoreasca) in care sunt implicati, daca aceasta vizeaza fapte de coruptie sau fapte asimilate coruptiei.

12.9.1. Pentru functiile expuse unui risc de mituire mai mare decat cel considerat ca fiind scazut si pentru Functia de conformare anti-mita, in afara principiilor si regulilor expuse mai sus, se aplica si procedurile specifice.

Aceasta vizeaza, in esenta, urmatoarele etape suplimentare:

- efectuarea de investigatii preventive rezonabile referitoare la aceste persoane, inainte de angajarea lor cat si in timpul executarii contractului individual de munca, inainte de a fi transferate sau promovate de catre organizatie, cu scopul de a se asigura, intr-o masura rezonabila, ca aceste persoane sunt corespunzatoare pentru angajare, pentru mentinerea in functie, pentru promovare, transfer sau relocare, si ca este rezonabil sa se acorde incredere ca se vor conforma prezentei Politici si cerintelor sistemului de management anti-mita;

- primele de performanta, obiectivele de performanta si alte elemente de stimulare in domeniul remunerarii sunt analizate periodic pentru a se verifica daca se aplica masuri de prevenire rezonabile pentru evitarea incurajarii mituirii;

- un astfel de personal si managementul regiei completeaza o declaratie, la intervale rezonabile, prin care isi confirma conformarea cu prezenta Politica si cu sistemul de management anti-mita.

12.9.2. Angajatii sau lucratorii temporari

Prevederile prezentei Politici AM si cele ale sistemului anti-mita al regiei se aplica, in integralitate, tuturor angajatilor si/sau lucratorilor temporari. Aceste persoane vor fi tratate in acelasi mod ca si cum ar fi angajatii RASIROM, fiind obligati sa respecte, in mod explicit si precis, toate criteriile, cerintele, obligatiile stipulate in prezenta Politica si in procedurile regiei. Sistemul de sanctiuni vizand neconformarea la sistemul de management anti-mita si la prezenta Politica se aplica intocmai si in privinta acestor persoane.

12.9.3. Conflictul de interese.

In acceptiunea prezentei Politici, exista un conflict de interese atunci cand un salariat sau o persoana care actioneaza in numele sau in contul RASIROM este imputernicita sa ia o decizie sau participa la luarea unei decizii a regiei in care are un interes privat, putand obtine, direct sau indirect, pentru sine, pentru sotul sau, pentru o ruda de a sa, sau pentru o persoana juridica in care are calitatea de asociat, actionar sau pe care o controleaza, un folos patrimonial sau de orice alta natura.

In cazul iminentei unui conflict de interese, persoana in cauza trebuie sa raporteze imediat catre Responsabilul cu Conformarea Anti-Mita si sa se abtina de la luarea sau participarea la luarea

 RASIROM <small>Protejăm ceea ce contează</small>	Politica anti-mita	Cod: PAM
		Editia 1/30.06.2018
		Rev. 0/30.06.2018
		Pag. 17 din 17
		Nr.ex.:

deciziei in cauza. De asemenea, persoana in cauza va incerca, in masura in care este posibil, sa faca tot ce poate pentru inlaturarea conflictului de interese.

In cazul functiilor identificate ca fiind sensibile, persoanele in cauza vor da, la intervale regulate, o declaratie pe proprie raspundere privind evitarea conflictului de interese.

RASIROM va pastra inregistrari a oricaror circumstante de conflicte de interese efective sau potientiale, cu indicarea actiunilor intreprinse pentru atenuarea conflictului.

12.9.4. Abuzul de putere

Compania nu tolereaza si interzice orice fel de abuz de putere, prin care o persoana cu functie de conducere isi exercita autoritatea si influenta asupra unui salariat al organizatiei cu scopul ca acesta din urma sa savarseasca o fapta de coruptie. Orice salariat care este supus unui astfel de abuz trebuie sa sesizeze imediat Reponsabilul de Conformare Anti-Mita.

Capitolul XIII. Plati de facilitare

Platile de facilitare, astfel cum acestea sunt definite in partea introductiva a prezentului document, sunt strict interzise in cadrul RASIROM. In cazul in care o plata de facilitare este solicitata, promisa sau oferita, trebuie informati imediat seful ierarhic superior si Responsabilul cu Conformarea Anti-Mita.

Capitolul XIV. Proceduri interne

Procedurile interne ale regiei, conform „Lista documente SMI in vigoare, completeaza prezenta Politica AM si fac parte integranta din aceasta, orice incalcare a procedurilor specifice reprezentand o incalcare a Prezentei Politici, in integralitatea sa.

